

Brüssel, 31. oktoober 2018
(OR. en)

13588/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0900(COD)

JUR 521
COUR 37
INST 416

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Protokolli nr 3 (Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta) muutmine - Üldine lähenemisviis

1. Euroopa Kohus edastas 26. märtsil 2018 ELi toimimise lepingu artikli 281 kohase taotluse protokoll nr 3 (Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta) muutmiseks, millel oli neli põhikomponenti: i) Üldkohtule pädevuse üleandmine menetleda esimese astmena liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi, mis on esitatud ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 2 ning artiklite 258 ja 259 alusel; iii) ELi toimimise artikli 260 alusel tehtud kohtuotsuse mittenõuetekohase täitmisega seotud tühistamishagide menetlemise pädevuse Euroopa Kohtule andmine; iii) teatavatesse kategooriatesse kuuluvate apellatsioonkaebuste puhul sellise menetluse kasutuselevõtmine, mille puhul teeb Euroopa Kohus kõigepealt otsuse, kas teatavaid apellatsioonkaebusi üldse võib edasi menetleda; ning iv) terminoloogia ühtlustamine (dokument 7586/18).
2. Euroopa Kohtu töörühm vaatas ettepaneku läbi oma koosolekul 20. aprillil, 8. juunil ja 18. juulil 2018. Euroopa Liidu Kohtu taotlusel esitas komisjon oma arvamuse 11. juulil 2018 (dokument 11076/18).

3. Seda arvamuste vahetust silmas pidades saatis Euroopa Kohtu president Euroopa Liidu Nõukogu eesistujale kirja, milles märgiti, et kuigi taotluse komponentide ii–iv puhul erilisi raskusi ei ilmnenud, ei saa sama ütelda teatavatesse kategooriatesse kuuluvate rikkumishagide esimese astmena menetlemise pädevuse Üldkohtule üleandmise kohta, mida kajastati ka Euroopa Komisjoni 11. juuli 2018. aasta arvamuses. Samuti tunnistas Euroopa Kohus mitme kohtuasja poole soovi oodata, kuni Euroopa Liidu kohtute struktuuri reformimisest saadav kasu on täielikult ilmsiks tulnud.
4. Seetõttu palus Euroopa Kohus, et Euroopa Liidu seadusandja seaks prioriteediks taotluse esimese kolme komponendi käsitlemise ning lükkaks edasi selle komponendi läbivaatamise, millega antakse teatavatesse kategooriatesse kuuluvate rikkumishagide esimese astmena menetlemise pädevus üle Üldkohtule ning mille kohta võib kohus hiljem muudatusettepanekuid esitada.
5. Seda arvesse võttes esitas Euroopa kohus 10. augustil 2018 muudetud taotluse, mis sisaldas üksnes neid ettepaneku osasid, mis ei olnud problemaatilised. See muudetud taotlus saadeti kirjalike märkuste tegemiseks liikmesriikidele.
6. Komisjon esitas muudetud ettepaneku kohta 23. oktoobril 2018 pooldava arvamuse (dokument 13587/18).
7. Tundub, et neid hiljutisi sündmusi arvesse võttes peaks käesoleva dokumendi lisas toodud tekst saama delegatsioonide laialdase toetuse osaliseks.
8. Euroopa Parlamendi õiguskomisjon nimetas raportööriks Tiemo Wölkeni (S&D, Saksamaa). Ta esitas oma raporti projekti õiguskomisjonile 22. oktoobril 2018.
9. Eespool toodut arvesse võttes palutakse alaliste esindajate komiteel käesoleva dokumendi lisas esitatud tekst heaks kiita, seades eesmärgiks üldise lähenemisviisi kokkuleppimise nõukogu üldasjade istungil 12. novembril 2018.

...,

millega muudetakse protokoll nr 3 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 256 lõiget 1 ning artikli 281 teist lõiku,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 106a lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Kohtu ...¹ taotlust,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ... arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastusena üleskutsele, mis oli esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2015. aasta määruse (EU, Euratom) 2015/2422 (millega muudetakse protokoll nr 3 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta) artikli 3 lõikes 2, arutas Euroopa Kohus koos Üldkohtuga neile kuuluva pädevuse üldisi küsimusi ja analüüsis, kas eespool nimetatud määruse alusel toimivate Euroopa Liidu kohtute reformi raames tuleks Euroopa Kohtu ja Üldkohtu pädevuse jaotuses või Euroopa Kohtus apellatsioonkaebuste menetlemises muudatusi teha.

¹ 26. märtsi 2018. aasta taotlus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), mida muudeti 10. augustil 2018.

² 11. juuli 2018. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja 23. oktoobri 2018. aasta arvamus.

³ Euroopa Parlamendi ... seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.

- (2) Nagu ilmneb aruandest, mille Euroopa Kohus 14. detsembril 2017 Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile esitas, ei pea ta praeguses etapis vajalikuks teha ettepanekut muuta talle Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise lepingu“) artikli 267 alusel esitatud eelotsuse küsimuste lahendamise korda. Nimelt on eelotsusetaotlused liidu kohtusüsteemi alustala ja neid menetletakse kiiresti, mistõttu ei ole teatavates Euroopa Liidu Kohtu põhikirjas sätestatud valdkondades esitatud eelotsuse küsimuste lahendamise pädevuse Üldkohtule üleandmine praegu vajalik.
- (3) Euroopa Kohtu ja Üldkohtu arutelu käigus tuli siiski ilmsiks, et ELi toimimise lepingu artikli 260 lõike 2 või lõike 3 alusel tehtud Euroopa Kohtu otsuse mittenõuetekohase täitmisega seotud komisjoni õigusakti peale esitatud liikmesriigi tühistamishagisid lahendades võib Üldkohtul tekkida tõsiseid raskusi, kui komisjoni ja asjassepuutuva liikmesriigi seisukohad lahknevad selles osas, kas meetmed, mida liikmesriik on võtnud Euroopa Kohtu otsuse täitmiseks, on sobivad. Seda arvesse võttes tundub vajalik anda Euroopa Kohtule ainupädevus menetluste puhul, mis käsitlevad liikmesriigile ELi toimimise lepingu nimetatud sätete kohaselt määratud põhisummasid või karistusmaksid.
- (4) Veel ilmneb Euroopa Kohtu ja Üldkohtu tehtud analüüsist, et hulgaliselt esitatakse apellatsioonkaebusi kohtuasjades, mis on juba kaks korda – esmalt sõltumatu haldusasutuse ja seejärel Üldkohtu poolt – läbi vaadatud, ning Euroopa Kohus jätab paljud neist apellatsioonkaebustest ilmselge põhjendamatusse tõttu rahuldamata või isegi ilmselge vastuvõetamatusse tõttu läbi vaatamata. Et Euroopa Kohus saaks keskenduda kohtuasjadele, mis väärivad tema täielikku tähelepanu, tuleb hea õigusemõistmise huvides kehtestada sellistes kohtuasjades esitatavate apellatsioonkaebuste puhul mehhanism, mille kohaselt lubab Euroopa Kohus võtta apellatsioonkaebuse tervikuna või osaliselt menetlusse vaid siis, kui tõstatatud küsimus on liidu ühtsuse, järjepidevuse või edasiarendamise seisukohast oluline.
- (5) Protokolli nr 3 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta tuleks vastavalt muuta, tagades samal ajal põhikirja sätete ja ELi toimimise lepingu vastavate sätete täieliku terminoloogilise ühtsuse, ning näha ette asjakohased üleminekusätted käesoleva määruse jõustumisel menetluses olevate kohtuasjade edasise menetlemise kohta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Protokolli nr 3 muudetakse järgmiselt:

(1) Artikkel 51 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 51

Erandina Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 256 lõikest 1 jääb pädevus Euroopa Kohtule:

a) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 263 ja 265 osutatud hagide puhul, kui hagi esitajaks on liikmesriik ja hagi esitatakse:

- i) seadusandliku akti, Euroopa Parlamendi, Euroopa Ülemkogu või nõukogu õigusakti peale või ühe või mitme nimetatud institutsiooni tegevusetuse peale, välja arvatud:
 - nõukogu poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõike 2 kolmanda lõigu alusel tehtud otsused;
 - nõukogu poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 207 nimetatud kaubanduse kaitsemeetmeid käsitleva nõukogu määruse alusel vastu võetud õigusaktid;
 - nõukogu aktid, millega nõukogu teostab rakendamisvolitusi kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 291 lõikega 2;
- ii) komisjoni tegevuse või tegevusetuse peale Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 331 lõike 1 alusel;

b) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 263 ja 265 osutatud hagide puhul, mille liidu institutsioon on esitanud seadusandliku akti, Euroopa Parlamendi, Euroopa Ülemkogu, nõukogu, komisjoni või Euroopa Keskpanga õigusakti peale või ühe või mitme nimetatud institutsiooni tegevusetuse peale;

c) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 263 osutatud hagide puhul, kui hagi esitaja on liikmesriik ja hagi esitatakse komisjoni õigusakti peale, mis käsitleb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 260 lõike 2 teise lõigu või lõike 3 teise lõigu alusel tehtud Euroopa Kohtu otsuse mittenõuetekohast täitmist.“

(2) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 58a

Kui apellatsioonkaebus on esitatud Üldkohtu lahendi peale, mis käsitleb järgmiste ametite ja asutuste apellatsioonikodade otsuseid, otsustab Euroopa Kohus eelnevalt, kas apellatsioonkaebus võetakse menetlusse:

- a) Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet ;
- b) Ühenduse Sordiamet;
- c) Euroopa Kemikaaliamet;
- d) Liidu Lennundusohutusamet.

Apellatsioonkaebus võetakse tervikuna või osaliselt menetlusse kodukorras sätestatud korras, kui apellatsioonkaebuses tõstatatud küsimus on liidu õiguse ühtsuse, järjepidevuse või edasiarendamise seisukohast oluline.

Apellatsioonkaebuse menetlusse võtmise kohta tehtud otsust tuleb põhjendada ja see avaldatakse.“

Artikkel 2

Käesoleva määrusega muudetud protokolli nr 3 kohaselt Euroopa Kohtu pädevusse kuuluvad kohtuasjad, mis on ... [kõnealuse protokoli muutmist käsitleva käesoleva määruse jõustumise kuupäeval] Üldkohtus läbivaatamisel, kuid kus menetluse kirjalik osa ei ole sel kuupäeval veel lõppenud, suunatakse Euroopa Kohtusse.

Artikkel 3

Protokolli nr 3 artiklis 58a sätestatud menetlust ei kohaldata apellatsioonkaebustele, mis on ... [kõnealuse protokolli muutmist käsitleva käesoleva määruse jõustumise kuupäeval] Euroopa Kohtus läbivaatamisel.

Artikkel 4

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamisele järgneva kuu esimesel päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....,

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja